

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. február 5.
(OR. en)

5932/21

**Intézményközi referenciaszám:
2016/0295(COD)**

COMER 9
CONOP 3
CFSP/PESC 101
ECO 16
UD 36
ATO 8
COARM 14

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. február 4.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2021) 42 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK a kettős felhasználású termékek kivételére, transzferjére, brókertevékenységre és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló 428/2009/EK rendelet végrehajtásáról

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2021) 42 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2021) 42 final

Brüsszel, 2021.2.3.
COM(2021) 42 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységére és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló 428/2009/EK rendelet végrehajtásáról

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységre és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló 428/2009/EK rendelet végrehajtásáról

1. BEVEZETÉS

A 428/2009/EK rendelet (a továbbiakban: rendelet) 23. cikkének (3) bekezdése előírja a Bizottság számára, hogy nyújtson be éves jelentést az Európai Parlamentnek „a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó koordinációs csoport (a továbbiakban: DUCG) tevékenységéről, vizsgálatairól és az általa folytatott konzultációkról”. A 428/2009/EK rendelet 25. cikkének (2) bekezdése előírja továbbá, hogy a Bizottság „háromévente átfogó [végrehajtási] és hatásvizsgálati jelentést” terjeszt a Tanács és a Parlament elé. A 25. cikk (3) bekezdésének rendelkezései szerint a jelentés külön szakaszban foglalkozik a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó koordinációs csoport (DUCG) tevékenységeivel, a tagállamok és a Bizottság közötti információcsere biztonságos és titkosított rendszerének létrehozásával, valamint az ellenőrzési jegyzékek aktualizálására vonatkozó 15. cikk (1) és (2) bekezdésének, valamint a rendelet megsértéséért megállapított nemzeti szankciókra vonatkozó 24. cikknek a végrehajtásával. A Bizottság a fentiek alapján 2013-ban megkezdte az éves exportellenőrzési jelentések közzétételét, és 2014-ben, „Az exportellenőrzési politikák felülvizsgálata”¹ című közleményében elismerte, hogy a 15., cikkben, a 23. cikk (3) bekezdésében, a 25. cikk (3) bekezdésében, valamint a 24. cikkben foglalt egyedi követelmények teljesítése mellett a jelentések és a nem érzékeny ellenőrzési információk közzététele létfontosságú lépés lehetne az átláthatóság fokozása, a gazdasági szereplők megfelelésének javítása, valamint az ellenőrzések végrehajtására irányuló képességük növelése szempontjából.

Ez a jelentés, amelyet a Bizottság a DUCG tagállamoktól származó információinak² felhasználásával készített, tájékoztatást nyújt a rendelet 2019. évi végrehajtásáról, és bemutatja a 2018. évi összesített exportellenőrzési adatokat.

2. A SZAKPOLITIKAI ÉS SZABÁLYOZÁSI KERET ALAKULÁSA

2.1. Az exportellenőrzési politika áttekintése

Az uniós exportellenőrzés korszerűsítésére irányuló, 2016-ban indult jogalkotási folyamatban³ 2019 jelentős előrelépést hozott azáltal, hogy a Tanács 2019 júniusában az Európai Parlamenttel folytatott tárgylásokra vonatkozó meghatalmazást fogadott el, összességében pedig megkezdődtek a társjogalkotók közötti háromoldalú egyeztetések. A Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság részvételével két alkalommal, 2019 októberében és novemberében került sor háromoldalú egyeztetésre.

A Bizottság 2019 folyamán számos célzott konzultációt és megkeresést folytatott a legfontosabb ágazati és civil társadalmi érdekelt felekkel. Kiemelendő, hogy 2019. december

¹ COM(2014) 244 final, 2014.4.24.

² A kettős felhasználású termékek kereskedelméről egyes tagállami illetékes hatóságok is készítenek nyilvános jelentéseket.

³ A Bizottság rendeletjavaslata (COM(2016) 616) a következő internetcímen érhető el: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1476175365847&uri=CELEX:52016PC0616>

13-án az osztrák uniós elnökséggel közös szervezésben exportellenőrzési fórumot szervezett az ágazati és civil társadalmi érdekelt felekkel való eszmecsere céljából⁴.

2.2. A 428/2009/EK rendelet módosításai

Az uniós ellenőrzési jegyzék 2019. évi aktualizálása

A rendelet I. mellékletében foglalt uniós ellenőrzési jegyzéket a beszámolási időszak során egyszer módosították az ellenőrzés hatálya alá tartozó, kettős felhasználású termékek jegyzékének aktualizálása céljából. A módosítás⁵ a rendeletbe foglalta a multilaterális exportellenőrzési rendszerek keretein belül 2018-ban megállapított több mint 300 módosítást (főként a Wassenaari Megállapodás 2018. évi plenáris ülésén elfogadott módosításokat, amelyek közül sok szövegezésbeli módosítás). Az I. melléklet módosításainak megfelelően módosították továbbá a rendelet II. és IV. mellékletét.

A 2019. évi uniós ellenőrzési jegyzék új ellenőrzéseket vezetett be egyes diszkrét mikrohullámú tranzisztorokra (3A001.b.3.f), a meghatározott sávszélességű rádiófrekvencia-modulációs sávszélességgel rendelkező jelgenerátorokra (3A002.d.5), az elektromágneses impulzus (EMP) vagy elektrosztatikus kisülés (ESD) miatti zavart követő helyreállítására tervezett szoftverekre (3D005), az optikai szenzorokhoz tervezett maszkokra és hajszálvonalas lemezekre (6B002), valamint az űrhajózási hordozórakéták levegőből való indítására tervezett vagy átalakított légi járművekre (9A004.g) vonatkozóan. Egyúttal a jegyzék megszünteti az ellenőrzést a gázturbinás hajtóművek összetevőinek előállításakor alkalmazott, diffúziós kötésre épülő technológiák (9E003.a.7) esetében, és új ellenőrzés alól kivonó megjegyzést vezet be az elektromágneses sugárzást elnyelő, „nyitott cellás habból” készült anyagokra (1C001), valamint a kifejezetten a „hálózatba kapcsolt polgári ipari alkalmazásra” tervezett információbiztonsági elemekre (5A002) vonatkozóan. A 2019. évi uniós ellenőrzési jegyzék emellett módosítja az ellenőrzéseket a fogaskerek gyártására tervezett szerszámgépek (2B003), a digitális-analóg átalakítók (3A001.a.5.b), a többrétegű maszkok (3B001.h), az 1 000 m-nél nagyobb mélységben történő működésre tervezett hidrofonok (6A001.a.2.a.6), a víz alatti merülő járművek (8A001.c), valamint a lüktető sugárhajtóművek (9A111) tekintetében.

Iránymutatásként „átfogó változásokról szóló tájékoztatót” tettek közzé, mely áttekintést nyújt a kettős felhasználású termékek ellenőrzésére vonatkozó 2019. évi uniós jegyzéket érintő technikai változásokról⁶. Az aktualizált és egységes szerkezetbe foglalt uniós ellenőrzési lista 2019. december 31-én vált alkalmazandóvá, ezáltal lehetővé téve az EU számára az exportellenőrzések vonatkozásában vállalt nemzetközi kötelezettségeinek teljesítését, és elősegítve az uniós exportőrök versenyképességét azokban az esetekben, amikor az ellenőrzési paramétereket a technológiai fejlődéshez igazították.

A brexittel kapcsolatos rendkívüli helyzetre szóló tervek

Az Európai Parlament és a Tanács 2019. március 25-én elfogadta a 428/2009/EK tanácsi rendeletnek az Unióból az Egyesült Királyságba kivitt egyes kettős felhasználású termékekre vonatkozó uniós általános exportengedély megadása tekintetében történő módosításáról szóló

⁴ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/december/tradoc_158495.pdf

⁵ A Bizottság (EU) 2019/2199 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. október 17.), HL L 338., 2019.12.30., 1. o.

⁶ Az összefoglaló tájékoztató a következő internetes címen olvasható: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/october/tradoc_158393.pdf

(EU) 2019/496 rendeletet⁷. A módosítás a „megállapodás nélküli brexit esetén alkalmazandó, rendkívüli helyzetre szóló terv” alapján az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból való kilépésével összefüggő kockázatok mérséklése érdekében meghozott, egyes ágazatokra vonatkozó intézkedéscsomag részét képezi. A kilépésről rendelkező megállapodás megerősítésének eredményeként azonban tárgytalanná vált.

2.3. Nemzeti végrehajtási és jogérvényesítési intézkedések

Végrehajtási intézkedések

A rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban, de előírja, hogy egyes rendelkezések végrehajtására a tagállamok hoznak bizonyos intézkedéseket, és az említett intézkedésekkel kapcsolatos információkat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzé kell tenni. Egy 2016. évi tájékoztató⁸ áttekintést nyújt a tagállamok által többek között például a brókertevékenységre és a tranzit ellenőrzésének kiterjesztése, az ellenőrzéseknek a jegyzékben nem szereplő termékekre közbiztonsági vagy emberi jogi megfontolásokból történő kiterjesztése, a nemzeti általános exportengedélyek bevezetése, az EU-n belüli transzferek ellenőrzésének a jegyzékben nem szereplő termékekre történő alkalmazása, valamint az illetékes hatóságokkal kapcsolatos tájékoztatás vonatkozásában hozott intézkedésekről.

A tagállamok 2019-ben az alábbi új intézkedéseket jelentették be: Franciaország nemzeti általános engedélyt vezetett be a kettős felhasználású termékek polgári légi járművek javítása céljából történő kivételére, míg az Egyesült Királyság a kettős felhasználású termékek kivételére vonatkozó uniós ellenőrzési jegyzék módosításainak megfelelően aktualizált hét nyitott általános exportengedélyt, valamint egy nyitott általános átrakodási engedélyt. Ezenkívül az Egyesült Királyság 2019. szeptember 24-én az exportellenőrzéssel kapcsolatos iránymutatásokat tett közzé a kettős felhasználású termékekre, a szoftverre és a technológiára, a kínzásra használt termékekre, valamint a radioaktív sugárforrásokra vonatkozóan.

Jogérvényesítési intézkedések

A rendelet 24. cikke kimondja, hogy „[m]inden egyes tagállam megteszi a megfelelő intézkedéseket, hogy biztosítsa e rendelet rendelkezéseinek megfelelő [érvényesítését]. Különösen az e rendelet rendelkezéseinek vagy az azok végrehajtására elfogadott rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókat kell megállapítaniuk. E szankcióknak hatékonyaknak, a cselekményekkel arányosaknak és visszatartó hatásúaknak kell lenniük”. A 25. cikk (3) bekezdésének e) pontja előírja, hogy a Bizottság jelentése külön szakaszban foglalkozik „a tagállamokban a 24. cikk értelmében hozott és a Bizottságnak a jelen cikk (1) bekezdése alapján bejelentett intézkedések[kel]”. A nemzeti érvényesítési intézkedések jelenleg is érvényes jegyzékét a 2019. évi exportellenőrzési jelentéssel együtt tették közzé⁹.

---

⁷ HL L 85., 2019.3.27., 1. o.

⁸ HL C 304., 2016.8.20., 3. o.

⁹

<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/index.cfm?fuseaction=list&n=10&adv=0&coteId=1&year=2019&number=562&version=F&dateFrom=&dateTo=&serviceId=&documentType=&title=&titleLanguage=&titleSearch=EXACT&sortBy=NUMBER&sortOrder=DESC#>

3. A KETTŐS FELHASZNÁLÁSÚ TERMÉKEKKEL FOGLALKOZÓ KOORDINÁCIÓS CSOPORT TEVÉKENYSÉGEI

A rendelet 23. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a Bizottság éves jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó koordinációs csoport (DUCG) tevékenységéről, vizsgálatairól és az általa folytatott konzultációkról. A DUCG a Bizottság és a tagállamok szakértőiből áll, és az a feladata, hogy az exportellenőrzés egész EU-ra kiterjedő következetességének és hatékonyságának gyakorlati fejlesztése érdekében bármely ezzel kapcsolatos kérdést megvizsgáljon. Ezen túlmenően a 25. cikk (3) bekezdésének a) pontja hozzáfűzi, hogy a jelentésnek külön szakaszban kell foglalkoznia a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó koordinációs csoporttal és annak tevékenységeivel.

A DUCG hétszer ülésezett a beszámolási időszak folyamán, megerősítve az e jelentésben ismertetett több aktuális kérdés kapcsán konzultációs fórumként betöltött szerepét.

3.1. Konzultáció a végrehajtási kérdésekről – általános információcsere

A DUCG *általános információcsereket folytatott az exportellenőrzésről*, többek között az uniós exportellenőrzések korszerűsítésének támogatása érdekében. A DUCG 2019-ben információcsereket folytatott a büntetésekről és a szankciókról, amely alapján a 2019. évi exportellenőrzési jelentés mellékleteként *áttekintést* tett közzé a *nemzeti jogérvényesítési intézkedésekről*.

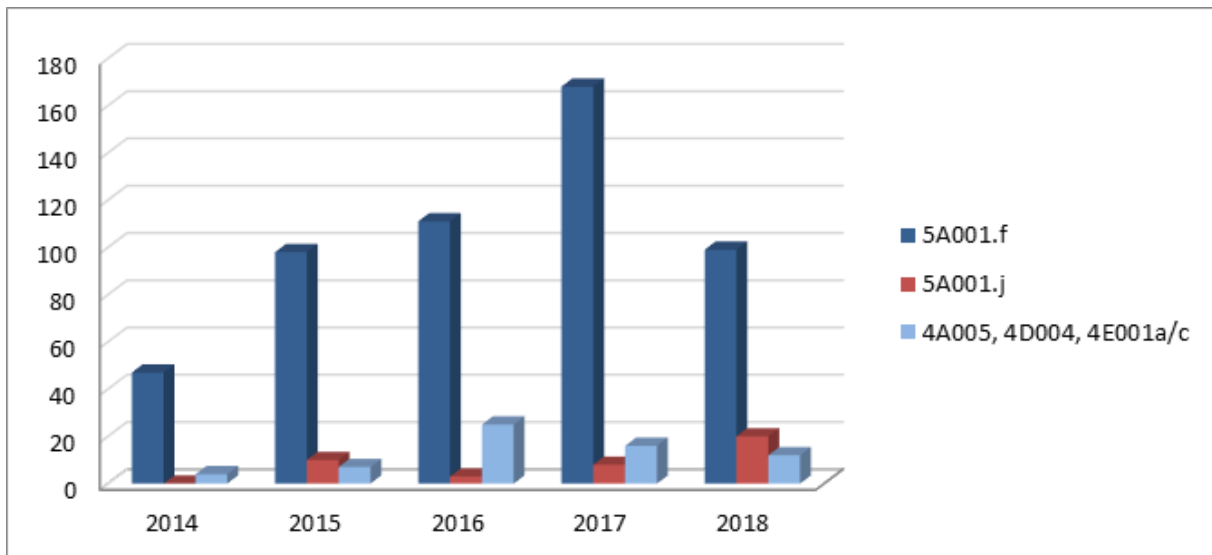
A DUCG információkat cserélt a *nemzeti végrehajtási intézkedések* tekintetében, valamint folytatta a vonatkozó tájékoztató az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő aktualizálásának előkészületeit.

A DUCG felülvizsgálta az adatcsere során alkalmazott módszert és megközelítést, és adatgyűjtést folytatott az engedélyezésről a 2018. évi adatok alapján annak érdekében, hogy a kettős felhasználású termékek uniós exportellenőrzésére vonatkozóan fokozódjon a tagállamok közötti információcsere (különösen a globális és általános exportengedélyek keretében végzett adatgyűjtés kapcsán) és a nyilvános átláthatóság (ez az éves exportellenőrzési jelentés a 2018. évi összesített uniós adatok felhasználásával készült).

A kibertér-felügyeleti technológiák ellenőrzéséhez kapcsolódó vita tekintetében a DUCG *információcsereket folytatott a kibertér-felügyeleti technológiák ellenőrzésének 2018. évi alkalmazásáról*. A felügyeleti technológiával foglalkozó technológiai szakértői csoport (STEG) továbbra is az információcsere eseti fórumaként szolgált, azonban 2019-ben nem ülésezett. A tagállamoktól származó adatok az engedélyek számának csökkenését mutatják (a táblázatból látható, hogy 2018-ban 131 engedély kiadására került sor). Ugyanebben az időszakban 27 kibertér-felügyeleti technológiával kapcsolatos engedélyezési kérelmet utasítottak el¹⁰.

---

¹⁰ 2018-ban 23 elutasítás született mobil telekommunikációs szolgáltatások lehallgatására vagy zavarására szolgáló berendezésekkel (5A001.f), 2 elutasítás internetprotokoll (IP) alapú hálózati kommunikációfigyelő rendszerekkel (5A001.j), és 2 elutasítás támadószoftverrel (4A005 és mások) kapcsolatban.

3.2. Technikai információcsere – végrehajtási kérdések

- *Támogatás az uniós ellenőrzési jegyzék aktualizált változatainak elkészítéséhez*

A DUCG bevonásával konzultációra került sor az előzőekben említett, módosított uniós ellenőrzési jegyzékkel kapcsolatban. Nemzeti szakértők, valamint az Európai Parlament megfigyelői vettek részt a DUCG 2019. május 16-i különleges ülésén, és az uniós ellenőrzési jegyzék legfontosabb változásait kiemelő előadásokat tartottak.

- *Technikai információcsere konkrét végrehajtási kérdésekről*

A DUCG több konkrét végrehajtási kérdést is megvitatott az illetékes hatóságoktól kapott jelentések alapján, például az exportengedélyeken és a vám-árnyilatkozatokon szereplő címezett és végfelhasználói adatok, az uniós általános exportengedélyekkel összefüggésben folytatott információcsere, az ellenőrzött exportban érintett, szankcionált személyek azonosításának megközelítései, valamint a harmadik felek (címezettek és közvetítők) szabványos engedélyezési nyomtatványon való azonosítása kapcsán.

3.3. A kettős felhasználású termékek exportellenőrzésére vonatkozó uniós iránymutatás

A DUCG a tudományos köröknek szóló megfelelési iránymutatások kidolgozásával foglalkozó technikai szakértői csoportot hozott létre (TEG-DUR). A TEG-DUR két alkalommal, 2019. június 13-án és október 16-án ülésezett, majd munkája eredményeit a 2019. december 13-i exportellenőrzési fórumon mutatta be az érdekelteknek.

3.4. Az illetékes hatóságok közötti elektronikus információcsere

A 25. cikk (3) bekezdésének b) pontja arra kötelezi a Bizottságot, hogy tegyen jelentést „a 19. cikk (4) bekezdésének végrehajtásáról”, valamint ismertesse „a tagállamok és a Bizottság közötti információcsere biztonságos és titkosított rendszere kialakításának aktuális állását”. A Bizottság a DUCG támogatásával folytatta a kettős felhasználású termékekkel kapcsolatos

elektronikus rendszer (DUeS) – a Bizottság által üzemeltetett, az exportellenőrzési hatóságok és a Bizottság közötti fokozott információcserét segítő biztonságos és titkosított elektronikus rendszer – fejlesztését. 2019 folyamán a DUCG megállapodott a DUeS-re vonatkozó konkrét javító intézkedésekről, és olyan funkciókat fejlesztett ki, amelyek támogatják *a rendelet 13. cikkének (5) bekezdése szerinti elutasítási értesítéseket*, valamint *a rendelet 11. cikke és 13. cikkének (5) bekezdése szerinti, az illetékes hatóságok közötti kétoldalú konzultációkat*. Egyéb, kisebb jelentőségű frissítéseket is végeztek a DUeS-ben, pl. 2019 decemberében aktualizálták a DUeS-ben foglalt termékjegyzéket, hogy az tükrözze *az uniós ellenőrzési jegyzék az (EU) 2019/2199 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet szerinti, 2019. évi aktualizálását*.

A DUCG a témával foglalkozó technikai szakértői csoport révén továbbra is támogatta egy, az illetékes hatóságok által önkéntesen használható „elektronikus engedélyezési” felület kialakítását. Az elektronikus engedélyezéssel foglalkozó technikai szakértői csoport kétszer – 2019. március 18-án és október 14-én – ülésezett, és folyamatos támogatást nyújtott az „e-engedélyezési kísérleti projekthez”. 2019 végére a „Front Office” prototípus és a „Back Office” prototípus alkalmassá vált az illetékes hatóságok általi tesztelésre, továbbá a „Certex” projekt keretében egyeztetések kezdődtek a kettős felhasználáshoz kapcsolódó e-engedélyezési rendszereknek az egyablakos vámhatósági ügyintézésre vonatkozó kezdeményezésen belüli integrációjáról. Olaszország, Lettország, Románia és Görögország illetékes hatóságai mellett ötödikként a belgiumi vallon illetékes hatóság is csatlakozott a kísérleti projekthez. A projektet a 2019. december 13-i exportellenőrzési fórumon mutatták be az érintetteknek. Az e-engedélyezési platformokat az említett illetékes hatóságoknál 2020 során tervezik használatba venni.

3.5. A kettős felhasználású termékekkel foglalkozó uniós szakértői bázis

2019-ban a Bizottság Közös Kutatóközpontja (JRC) által üzemeltetett, kettős felhasználású termékekkel foglalkozó uniós szakértői bázis és az egyes tagállamok által rendelkezésre bocsátott szakértők továbbra is támogatást nyújtottak az egyedi engedélyezési ügyek értékelésében tanácsot kérő illetékes hatóságoknak. Összesen 6 illetékes hatóságnak nyújtottak 9 áruosztályozási kérdésben technikai tanácsot a beszámolási időszakban.

3.6. Végrehajtás és jogérvényesítés

A DUCG információkat cserélt az ellenőrzések végrehajtásáról és érvényesítéséről. A rendelkezésre álló adatok szerint 2019-ban az EU exportellenőrzési hálózata – amely az illetékes tagállami engedélyező hatóságok és a Bizottság személyzetét foglalja magában – több mint 450 főből áll. Ami a jogérvényesítés illeti, 2018-ban az exportellenőrzési szabályok 218 megsértését regisztrálták, a nemzeti bűnüldöző hatóságok pedig 85 közigazgatási szankciót és 19 büntetőjogi szankciót szabtak ki.

3.7. Kapacitásépítés

2019-ben a DUCG támogatást nyújtott az olaszországi Ispra (2019. szeptember 17–19.) keretében a Bizottság Közös Kutatóközpontja és az Egyesült Államok Energiaügyi Minisztériuma közös eseményének megrendezéséhez, amely ötvözte *a JRC-NNSA¹¹ 12.*

---

¹¹ Az Egyesült Államok Nemzeti Nukleáris Biztonsági Hivatala (NNSA) az Egyesült Államok Energiaügyi Minisztériumának szervezeti egysége.

szakmai szemináriumát, valamint a vámhatósági áruazonosítási képzés előrehaladásáról tartott 8. áttekintő értekezlet, amelyen közös vámhatósági-engedélyezési gyakorlatra is sor került.

A Bizottság Közös Kutatóközpontja bemutatta a „vegyi anyagok exportellenőrzési kézikönyvét”, amely vegyi anyagokra vonatkozó megfelelési kódokat határoz meg (Exportellenőrzési besorolási szám, Vámkódex, vegyi anyagok CAS-száma¹² és neve) különböző uniós kereskedelmi rendeletek alapján.

3.8. Átláthatóság és párbeszéd az iparági szereplőkkel és a tudományos körökkel

A DUCG támogatta az iparági szövetségek, kettős felhasználású termékeket gyártó vállalkozások, a tudományos körök és a civil társadalmi szervezetek részvételével rendezett 2019. december 13-i brüsszeli „exportellenőrzési fórum” megszervezését, melyen megvitatásra került az uniós exportellenőrzés végrehajtása, valamint az uniós exportellenőrzés korszerűsítésére irányuló jogalkotási eljárás. 2019-ben összesen több mint 205 iparági tájékoztató rendezvényre került sor a Bizottság és az illetékes hatóságok szervezésében, illetve részvételével.

A DUCG emellett dokumentációt állított össze a jogszabályi előírások exportőrök általi végrehajtásának megkönnyítése érdekében. Az „átfogó változásokról szóló 2019. évi összefoglaló tájékoztató” tájékoztató jelleggel összefoglalja azokat az ellenőrzési szövegváltozásokat, amelyeket az (EU) 2019/2199 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet vezetett be az uniós ellenőrzési jegyzékben¹³.

4. UNIÓS EXPORTELLENŐRZÉSEK – FŐBB ADATOK

Általában a kettős felhasználású termékek kivitelével (ideértve a jegyzékben nem szereplő kettős felhasználású termékeket is) kapcsolatban nehéz megbízható információkhoz jutni, mert nincsen ennek megfelelően meghatározott gazdasági szektor. A Bizottság és a tagállamok azonban gyűjtenek olyan adatokat, amelyek lehetővé teszik a kettős felhasználású termékek kivitelének hozzávetőleges becslését, egyrészt az illetékes hatóságok által gyűjtött egyedi engedélyezési adatok alapján, másrészt a kettős felhasználású termékekre is kiterjedő, vámárúkról készült statisztikák alapján. Az alábbiakban bemutatjuk a 2018. évi becsült kiviteli adatokat. Említést érdemel, hogy az alább ismertetett becslések nem tartalmazzák a kettős felhasználású termékek kereskedelmével összefüggő szolgáltatásokat és immateriális technológiaátadásokat.

4.1. A kettős felhasználású termékek uniós kereskedelme: termékek és rendeltetési helyek

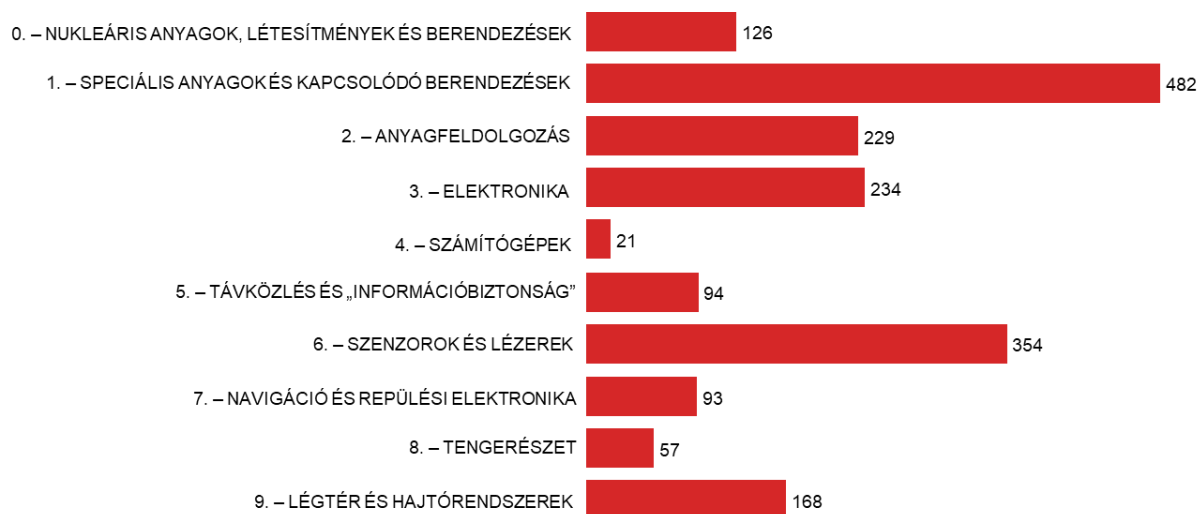
A rendelet 2019-ben elsősorban az I. mellékletben (az „uniós ellenőrzési jegyzékben”) felsorolt és 10 kategóriába osztályozott, körülbelül 1 858 kettős felhasználású termék kivitelére vonatkozott (1. ábra). Ezek a kettős felhasználású termékek körülbelül 1 000 vámárúval vannak kapcsolatban, köztük vegyi anyagokkal, fémekkel és nemfém ásványi termékekkel, számítógépekkel, elektronikus és optikai termékekkel, elektromos

---

¹² A CAS-szám a Vegyianyag Nyilvántartási Szolgálat (CAS) által az egyes vegyi anyagokhoz rendelt egyedi szám.

¹³ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/october/tradoc_158392.pdf

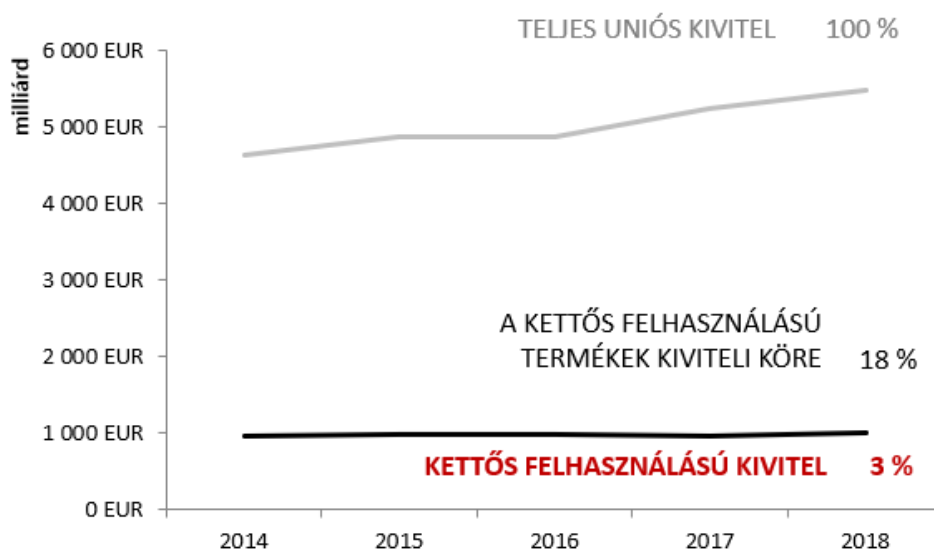
berendezésekkel, gépekkel, gépjárművekkel és szállító berendezésekkel stb., és jellemzően ennek a nagy és vegyes árukörnek a fejlettebb technológiát alkalmazó sávjába tartoznak.

1. ábra: Az I. melléklet 10 kategóriájában felsorolt kettős felhasználású termékek száma az (EU) 2019/2199 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet elfogadása után.

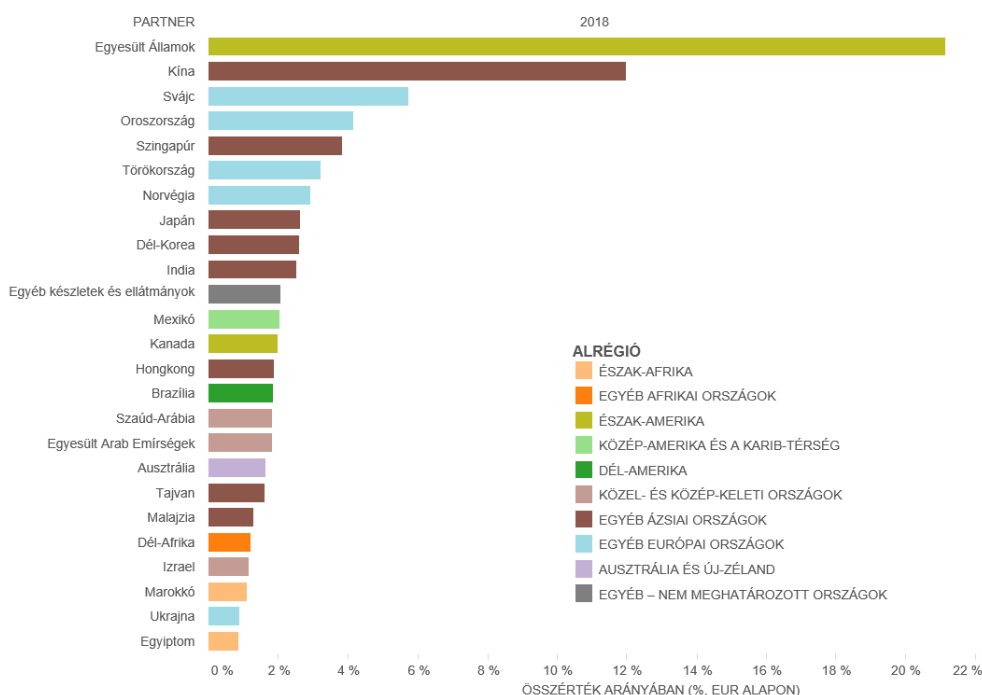
A kettős felhasználású termékek kereskedelmének relatív jelentőségéről készült statisztikai becslések azt mutatják, hogy a kettős felhasználású termékek kivitele az EU teljes (Unión belüli és kívüli) exportjának mintegy 3 %-át képviseli a vámárúk kettős felhasználású termékeinek széles kiviteli körén belül¹⁴, ahol változó arányban található meg bizonyos kettős felhasználású termékek (2. ábra).

¹⁴ A Bizottság Közös Kutatóközpontja által kidolgozott statisztikai módszertan felhasznál egy, a DG TAXUD által kidolgozott, a kettős felhasználású termékek osztályozási száma, a vámkódok, az Eurostat COMEXT-adatok, valamint az engedélyezési adatok közötti megfelelési táblázatot. A *kettős felhasználású termékek kiviteli körének* fogalma erre a nagy és vegyes árukörre vonatkozik, amelybe beletartoznak a kettős felhasználású termékek. A kettős felhasználású termékek kereskedelme ezen az árukörön *belül* történik, de nem azonos azzal, mivel a *kettős felhasználású termékek kiviteli körébe* tartozó áruk távolról sem mind kettős felhasználásúak.

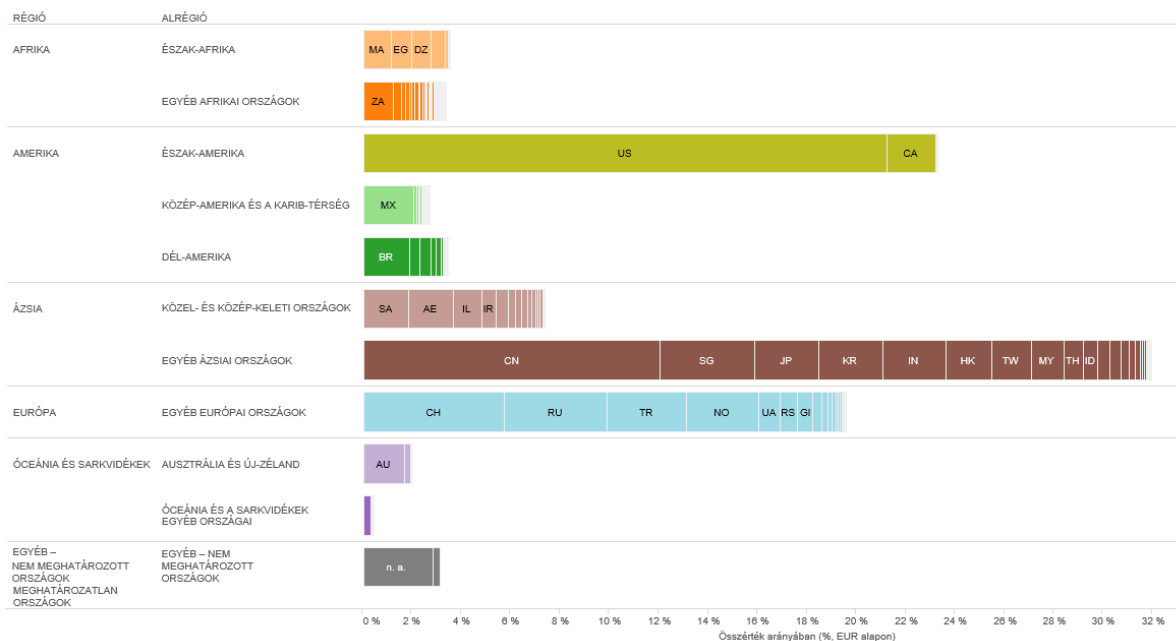
2. ábra: A kettős felhasználású termékek Unión belüli és kívüli exportjának statisztikai becslése.

A statisztikai becslések megmutatják a legfontosabb kiviteli célállomásokat és jelzik, hogy e kettős felhasználású termékek kivitelének nagy része az uniós általános exportengedélyben felsorolt országokba irányul. A célországok az érintett áruk vonatkozásában az EU exportpiacának struktúráját, valamint a kereskedelmi eljárásoknak az uniós általános exportengedély által nyújtott egyszerűsítését tükrözik (3. és 4. ábra)¹⁵.

3. ábra: Kettős felhasználású uniós termékek kivitelére vonatkozó becslés: az első 25 kiviteli célország és alrégiók 2018-ban

¹⁵ „Egyéb készletek és ellátmányok”: a hajók és repülőgépek készleteinek szállítása. „Egyéb – nem meghatározott országok”: a harmadik országokkal folytatott kereskedelem keretében nem meghatározott országok és területek (ez a kód többnyire a tengeri létesítményekbe történő áruszállításnál használatos).

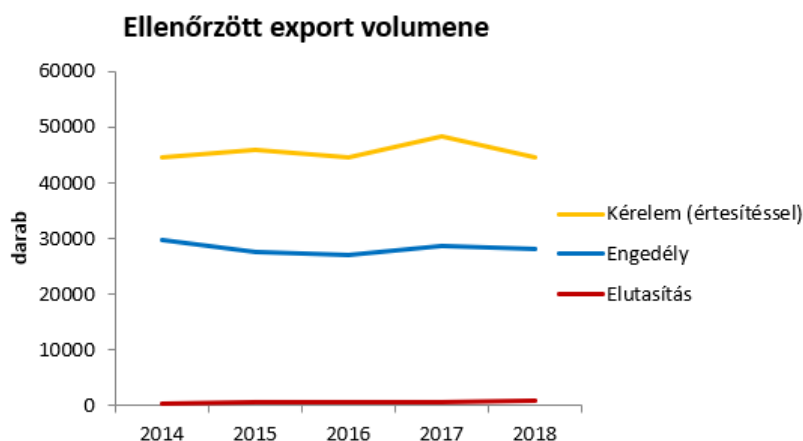
4. ábra: Kettős felhasználású uniós termékek kivitelére vonatkozó becslés: rendeltetési országok régiók és alrégiók szerint 2018-ban

4.2. A kettős felhasználású termékek kereskedelmének uniós ellenőrzése: Kérelmek, engedélyek, elutasítások

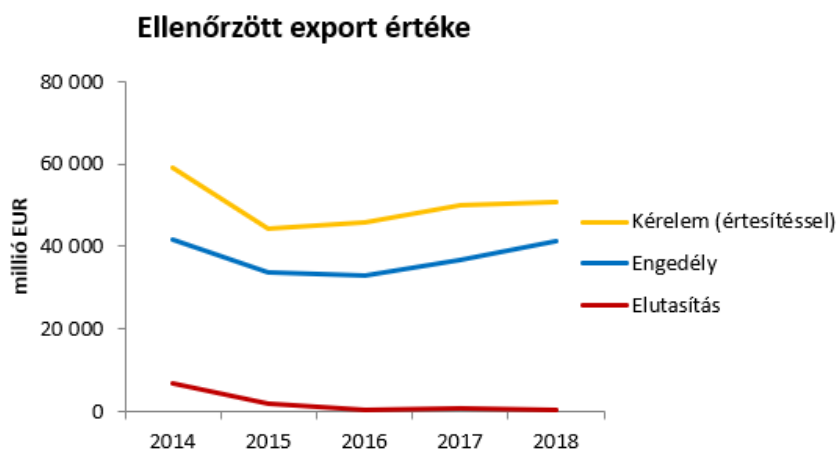
A rendelet 19. cikkének (2) bekezdése alapján, amely kimondja, hogy „a tagállamok a kivitelre vonatkozó közösségi exportellenőrzési rendszer hatékonyságának növelése céljából minden szükséges intézkedést megtesznek a hatáskörrel rendelkező hatóságok közötti közvetlen együttműködés és információcsere kialakítása érdekében”, a DUCG az exportellenőrzések és azok gazdasági hatásának jobb megértése céljából megosztja az engedélyezéssel kapcsolatos adatokat és információkat. A beszámolási időszakban gyűjtött adatok közül néhány az alábbiakban közlésre kerül; meg kell azonban jegyezni, hogy nem minden tagállam gyűjti az adatok összes fajtáját. Az alábbiakban közölt információk így az összesített mennyiségekre és értékekre vonatkozóan hozzávetőleges becsléseken alapulnak, a tagállamok által rendelkezésre bocsátott adatok által teremtett korlátokon belül.

A kérelmek összértéke¹⁶ mintegy 50,7 milliárd EUR volt, így az ellenőrzött kettős felhasználású kivitel a teljes Unión kívülre irányuló kivitel 2,6 %-át tette ki. Az engedélyezett kettős felhasználású termékek kereskedelem értéke 41,5 milliárd EUR volt, ami a teljes Unión kívülre irányuló kivitel 2,1 %-át jelenti. Az ügyletek többségét egyedi engedélyezés (2018-ban megközelítőleg 25 349 egyedi engedélyt adtak ki) és globális engedélyezés (értékük alapján) formájában engedélyezték. Tényleges elutasításra csak a kiviteli kérelmek csekély részénél került sor: 2018-ban 791 elutasítást adtak ki, ami az adott évben ellenőrzött kettős felhasználású termékek kiviteli értékének 0,69 %-át, a teljes Unión kívüli kivitel értékének pedig a 0,02 %-át jelenti.

¹⁶ Ebben az adatban az általános exportengedély szerinti engedélykérelmek és értesítések értéke is benne van.

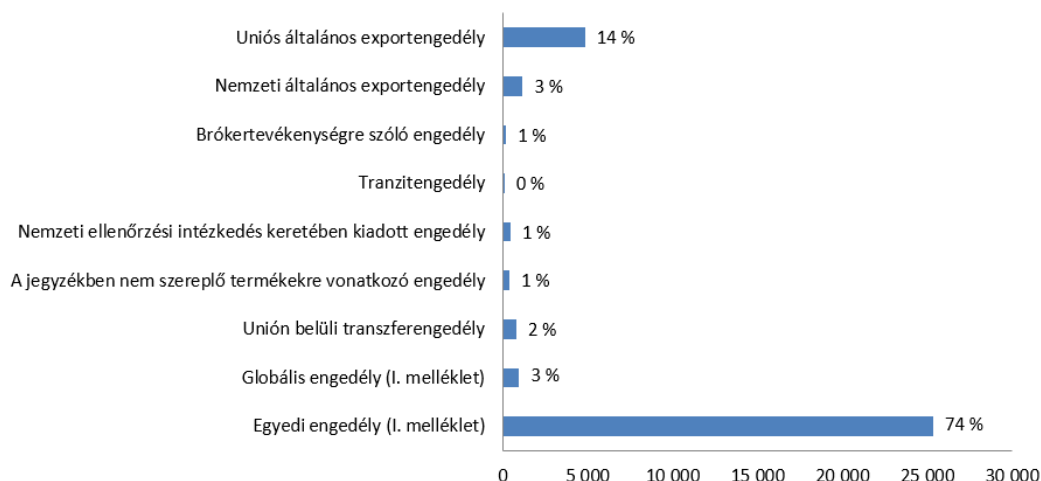
5. ábra: Az engedélyek és az elutasítások volumene (száma) (2014–2018)¹⁷

6. ábra: Az engedélyek és az elutasítások értéke (millió EUR) (2014–2018).

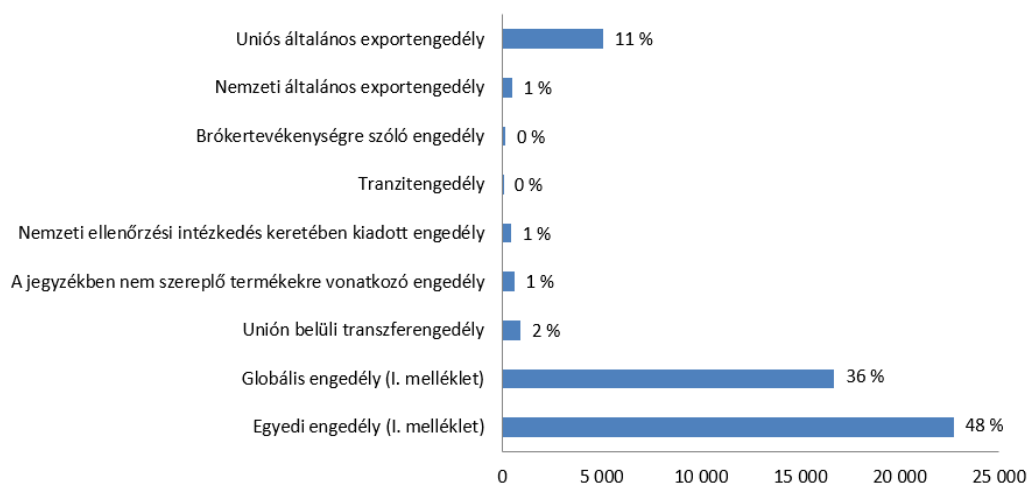
¹⁷ Az 5. és 6. ábrán szereplő „Kérelem” adatai valamennyi engedélykérelmet magukban foglalják, így az általános engedélyek szerinti értesítéseket is, tehát a teljes „ellenőrzött kivitel” mutatják, nevezetesen azoknak az Unión kívülre irányuló kiviteleknek az értékeit, amelyek engedélyezési eljárás alá tartoznak. Azokban az esetekben, ahol a kérelmekre vonatkozó adatok nem álltak rendelkezésre, az ábrákban a kérelmekre vonatkozó adatokat az engedélyezési adatok alapján becsléssel állapítottuk meg. Az „engedélyek” adatai a kettős felhasználású termékeknek az egyedi és globális engedélyek alapján engedélyezett kivitelére utalnak. Felhívjuk a figyelmet, hogy a kérelmek száma nem feltétlenül felel meg az engedélyek és elutasítások összegének, mivel a kérelmeket törölni is lehet, illetve egyes kérelmeket esetleg nem véglegesítenek az adott éven belül. „Elutasítás”: az elutasított kivitel volumene és értéke.

Engedélyezett export volumene engedélytípus szerint (2018)

7. ábra: Az engedélyek volumene (száma) kategóriánként 2018-ban.

Engedélyezett export értéke engedélytípus szerint (2018)

8. ábra: Az engedélyek értéke típusonként (millió EUR) 2018-ban.

5. KÖVETKEZTETÉSEK

A Bizottság felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy a rendelet által a Bizottságra ruházott hatáskörök megfelelő gyakorlásával összefüggésben vegyék figyelembe ezt a jelentést.